

GRADITELJSKO – GEODETSKA ŠKOLA OSIJEK

P R A V I L N I K
O ZAŠTITI NA RADU

Osijek, 25. listopada 2016.

Na temelju članka 19. Zakona o zaštiti na radu ("Narodne novine" br. 71/14., 118/14., 154/14.) i članka 46. Statuta Škole, Školski odbor Graditeljsko – geodetske škole Osijek, Drinska 16a, Osijek, sukladno članku 118. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine br: 87/08., 86/09., 92/10., 105/10., 90/11., 5/12., 16/12., 86/12., 126/12., 94/13. i 152/14.), na 35. sjednici održanoj dana 25. listopada 2016. donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom se uređuju prava, obveze i odgovornosti zaposlenika u Graditeljsko – geodetskoj školi Osijek (u daljnjem tekstu: Škola) te provođenje i unapređivanje zaštite na radu prema odredbama Zakona o zaštiti na radu i drugih propisa, sa svrhom da se svim zaposlenicima i osobama na radu osiguraju uvjeti rada bez opasnosti za život i zdravlje.

Članak 2.

Ovim Pravilnikom utvrđuje se organizacija uređivanja i provođenja zaštite na radu, osposobljavanje zaposlenika za rad na siguran način, poslovi s posebnim uvjetima rada, način ispitivanja sredstava rada, opasnih radnih tvari, način na koji se njima mora rukovati, način uporabe osobnih zaštitnih sredstava i opreme, sustav obavještanja i uporabu znakova obavještanja, izrada pisanih uputa o sigurnom načinu rada, postupak s ozlijeđenim i oboljelim osobama na radu, zabrana pušenja, zabrana unošenja i uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti za vrijeme rada, zaštita posebnih kategorija zaposlenika, prava, dužnosti i odgovornosti ovlaštenika i zaposlenika te unutarnji nadzor.

U cilju uređivanja i provedbe zaštite na radu ovim se Pravilnikom uređuje i ustroj Odbora za zaštitu na radu i izbor Povjerenika za zaštitu na radu.

Članak 3.

Zaštita na radu je sastavni dio organizacije rada i izvođenja radnog procesa, a ostvaruje se obavljanjem poslova zaštite na radu i primjenom propisanih, kolektivno ugovorenih kao i osnovnih, posebnih i priznatih pravila zaštite na radu, te naređenih mjera i internih uputa osoba s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima.

Članak 4.

Odredbe ovog Pravilnika se odnose na sve zaposlenike i sve osobe na radu (fizičke osobe koje nisu u radnom odnosu u školi ali obavljaju određene aktivnosti, odnosno poslove: redoviti učenici; osobe na stručnom osposobljavanju za rad; osobe koje rade na određenim poslovima u skladu s posebnim propisom; redoviti studenti na praktičnoj nastavi; volonteri i dr).

Članak 5.

Mjesto rada je svako mjesto na kojemu zaposlenici i osobe na radu moraju biti ili na koje moraju ići ili kojemu imaju pristup tijekom rada zbog poslova koje obavljaju za poslodavca, kao i svaki prostor, odnosno prostorija koju poslodavac koristi za obavljanje poslova i koja je pod njegovim izravnim ili neizravnim nadzorom.

Članak 6.

Radi provođenja i unapređivanja zaštite na radu, ovim se Pravilnikom utvrđuje organizacija i način provođenja mjera zaštite na radu i propisuju:

1. Organiziranje i provedba zaštite na radu
2. Odgovornost za štetu na radu i u vezi s radom
3. Osposobljavanje za rad na siguran način
4. Obavješćavanje i savjetovanje
5. Posebno osjetljive skupine zaposlenika
6. Sredstva rada, osobna zaštitna oprema i mjesta rada
7. Tehnologija rada i radni postupci
8. Radni okoliš
9. Stres na radu ili u vezi s radom
10. Sigurnosni znakovi, pisane obavijesti i upute
12. Zaštita od požara i eksplozije, neposrednog i značajnog rizika, evakuacija i spašavanje
13. Pružanje prve pomoći
14. Zabrana pušenja, pijenja alkohola i uzimanja drugih sredstava ovisnosti
15. Evidencije, isprave i obavijesti
16. Zdravstvena zaštita na radu
17. Obveze prema tijelima nadzora

1. ORGANIZIRANJE I PROVEDBA ZAŠTITE NA RADU

Članak 7.

Škola je dužna organizirati poslove zaštite na radu u skladu s odredbama zakona, propisa i pravila zaštite na radu, osigurati njihovo redovito izvršavanje na način da se svakom zaposleniku omogući obavljanje poslova normalnom pažnjom u uvjetima za siguran rad.

Brigu o provođenju zaštite na radu i o izvršavanju obveza iz zaštite na radu u Školi preuzimaju: ravnatelj, druge osobe s posebnim ovlaštenjima i ostali zaposlenici, svaki u svojem djelokrugu rada, a u skladu sa propisima iz zaštite na radu, odredbama drugih akata Škole i odredbama ovog Pravilnika.

Poslodavcem se u Školi, sukladno članku 3. stavak 1. podstavak 14. Zakona o zaštiti na radu ("Narodne novine" br. 71/14., 118/14. I 154/14.) i članka 125. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj: 87/08., 86/09., 92/10., 105/10., 90/11., 5/12., 16/12., 86/12., 94/13. i 152/14.) smatra ravnatelj.

Članak 8.

Škola je dužna donijeti plan i program mjera zaštite na radu, kao sastavni dio godišnjeg plana poslovanja.

Članak 9.

Provođenje zaštite na radu obuhvaća postupke i načine donošenja odluka o pravima, dužnostima, ovlaštenjima i odgovornostima u skladu s odredbama Zakona o zaštiti na radu i drugih pratećih propisa, tako da se svakom zaposleniku omogući obavljanje poslova i radnih zadataka normalnom pažnjom u uvjetima za siguran rad, spriječi ozljeda na radu, profesionalna te druga bolest ili smrt, a učenicima siguran boravak u Školi.

Članak 10.

Pri obavljanju poslova i radnih zadataka primjenjuju se prvenstveno pravila zaštite na radu kojima se uklanja ili smanjuje opasnost za osobe na radu.

Članak 11.

Za provođenje zaštite na radu ovlašteni su:

- Školski odbor
- ravnatelj
- ovlaštenici poslodavca
- stručnjak zaštite na radu
- povjerenik zaposlenika za zaštitu na radu.

Članak 12.

Školski odbor:

- utvrđuje programe zaštite na radu na radnim mjestima i u okolišu Škole
- donosi plan evakuacije i spašavanja u slučaju izvanrednih okolnosti
- utvrđuje mjere i sredstva za provođenje i unapređivanje zaštite na radu
- poduzima mjere radi sprječavanja nastanka ozljeda na radu i profesionalnih bolesti i
- obavlja druge poslove zaštite na radu utvrđene općim aktima Škole.

S programima i mjerama zaštite na radu iz stavka 1. ovoga članka Školski odbor upoznaje povjerenika.

Članak 13.

Ravnatelj:

- imenuje radnu skupinu za izradu procjene rizika za dijelove radnog procesa u kojima postoji mogućnost nastanka ozljede na radu, profesionalnih bolesti ili poremećaja u radu koji bi mogli izazvati smrtne posljedice za sigurnost i zdravlje zaposlenika ili izradu procjene rizika za dijelove radnog procesa ugovora s ovlaštenom pravnom osobom
- skrbi o osiguravanju potrebnog broja zaposlenika osposobljenih za evakuaciju i spašavanje te pružanje prve pomoći
- omogućuje upoznavanje zaposlenika s odredbama ovoga Pravilnika
- izdaje naloge zaposlenicima o otklanjanju nedostataka koji ugrožavaju život i zdravlje zaposlenika
- skrbi o zabrani pušenja, pijenja alkoholnih pića i uzimanja sredstava ovisnosti
- privremeno udaljuje s rada zaposlenika kojega zatekne da puši, da je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti
- prati i razmatra podatke u svezi s ozljedama na radu i profesionalnim bolestima,
- skrbi o pravodobnoj prijavi zaposlenikove ozljede na radu

- određuje vođenje propisane evidencije i knjige nadzora
- izvješćuje inspektora rada o smrtnoj, teškoj ili skupnoj ozljedi zaposlenika.

Članak 14.

Ravnatelj je obavezan utvrditi i obavljati poslove zaštite na radu u skladu s procjenom rizika, stanjem zaštite na radu i brojem zaposlenika.

Obzirom da Školi radi više od 50 zaposlenika, ravnatelj je obavljanje poslova zaštite na radu, ugovorom o radu, ugovorio sa stručnjakom zaštite na radu II . stupnja.

Za propisane poslove zaštite na radu, za čije izvršenje Škola nema propisane uvjete, ravnatelj može sklopiti ugovor o izvršenju s ovlaštenom pravnom osobom za zaštitu na radu.

Ovlaštena pravna osoba za zaštitu na radu može za Školu obavljati slijedeće poslove:

- pregled i ispitivanje radne opreme
- ispitivanje radnog okoliša
- pregled i ispitivanje sustava zaštite od djelovanja munje na građevinama
- pregled i ispitivanje električne instalacije
- ispitivanje funkcionalnosti sigurnosne (panik) rasvjete
- pregled i ispitivanje uređaja za isključenje električne energije u slučaju hitnosti
- osposobljavanje zaposlenika za rad na siguran način, poslodavca i ovlaštenika te povjerenika zaposlenika iz područja zaštite na radu
- izrada Procjene rizika,
- izrada procjene opasnosti za radna mjesta s računalom,
- izrada plana evakuacije i spašavanja,
- osposobljavanje zaposlenika za rukovođenje evakuacijom i spašavanjem
- izrada Prijedloga pravilnika zaštite na radu,
- izrada Prijedloga pravilnika zaštite od požara
- obavljanje poslova savjetovanja u području organiziranja i provedbe zaštite na radu.

Članak 15.

Stručnjak zaštite na radu može biti zaposlenik Škole koji je položio opći i posebni dio stručnog ispita za stručnjaka zaštite na radu.

Stručnjak za zaštitu na radu iz stavka 1. ovoga članka:

- osigurava provođenje zaštite na radu
- nadzire primjenu pravila zaštite na radu
- skrbi da sa samostalnim radom ne započne zaposlenik koji nije osposobljen za rad na siguran način
- skrbi o promjenama okolnosti zbog kojih bi mogao biti ugrožen život, zdravlje ili sigurnost zaposlenika
- skrbi da zaposlenik, kada je to potrebno, rabi osobna zaštitna sredstva
- skrbi da zaposlenici ne koriste sredstva rada i zaštitna sredstva za koja postoji osnovana sumnja da im mogu ugroziti život, zdravlje i sigurnost
- skrbi o zdravstvenim promjenama zaposlenika koje se odražavaju na obavljanje ugovorenih poslova
- obustavlja rad na mjestu na kojem je uočena neposredna opasnost za život ili zdravlje zaposlenika
- nadzire način uporabe i ispravnost radne opreme, strojeva, uređaja i zaštitnih sredstava
- privremeno zabranjuje rad zaposlenika kojega zatekne u obavljanju poslova koji ugrožavaju provođenje zaštite na radu, odnosno koji ugrožava svoju sigurnost i sigurnost drugih zaposlenika

- u dogovoru s ravnateljem organizira praktične vježbe evakuacije i spašavanja,
- daje potrebite podatke tijelima nadzora u svezi sa zaštitom na radu
- surađuje s pravnim i fizičkim osobama čiji su poslovi i ovlaštenja u svezi sa zaštitom na radu,
- predlaže Školskom odboru i ravnatelju utvrđivanje mjera u svezi sa zaštitom na radu i
- obavlja druge poslove koji se odnose na ovlaštenika prema Zakonu, provedbenim propisima i općim aktima Škole.

Članak 16.

Povjerenik zaposlenika za zaštitu na radu obvezan je štiti interese zaposlenika na području zaštite na radu te pratiti primjenu pravila, mjera, postupaka i aktivnosti zaštite na radu.

Postupak izbora i opoziva povjerenika uređuje se u skladu s odredbama Zakona o radu i Zakona o zaštiti na radu.

Članak 17.

Povjerenik za zaštitu na radu ima slijedeća prava i obveze:

- 1) podnositi ravnatelju prijedloge vezane uz donošenje odluka iz zaštite na radu
- 2) zahtijevati od ravnatelja da poduzme odgovarajuće mjere u svrhu smanjenja i otklanjanja rizika
- 3) podnositi pritužbe tijelima nadležnim za zaštitu na radu
- 4) sudjelovati s poslodavcem u planiranju unapređivanja uvjeta rada te poticati poslodavca i njegove ovlaštenike na provedbu zaštite na radu
- 5) biti obaviješten o svim promjenama koje utječu ili bi mogle utjecati na zaštitu na radu
- 6) izvršiti uvid i koristiti dokumentaciju poslodavca iz zaštite na radu
- 7) primati primjedbe zaposlenika u vezi s primjenom pravila zaštite na radu te ih prenositi poslodavcu ili njegovom ovlašteniku,
- 8) izvijestiti nadležnog inspektora i specijalistu medicine rada o svojim zapažanjima, odnosno zapažanjima zaposlenika
- 9) prisustvovati inspekcijskim pregledima i očitovati se na činjenično stanje koje utvrdi nadležni inspektor
- 10) pozvati nadležnog inspektora, kada ocijeni da su ugroženi sigurnost i zdravlje zaposlenika, a poslodavac propušta ili odbija provoditi potrebnu zaštitu na radu
- 11) osposobljavati se za obavljanje poslova povjerenika zaposlenika za zaštitu na radu
- 12) stalno proširivati i unapređivati znanje te pratiti i prikupljati obavijesti od važnosti za svoj rad
- 13) staviti prigovor na inspekcijski nalaz
- 14) svojim djelovanjem poticati zaposlenike na provedbu zaštite na radu
- 15) obavješćivati zaposlenike o provedbi zaštite na radu.

Članak 18.

Ravnatelj je dužan osigurati povjereniku potrebno vrijeme i uvjete za nesmetano obnašanje te dužnosti, davati sve potrebne obavijesti i omogućiti uvid u sve propise i isprave u svezi sa zaštitom na radu i ne smije ga, tijekom obnašanja dužnosti, bez pristanka sindikalnog povjerenika rasporediti na drugo radno mjesto ili k drugom poslodavcu, raskinuti s njim radni odnos, smanjivati mu plaću ili ga na drugi način dovoditi u nepovoljniji položaj niti protiv

njega pokrenuti postupak za naknadu štete, ukoliko je povjerenik postupao sukladno svojim ovlastima.

Naknada za rad povjerenika za zaštitu na radu iznosi najmanje četiri (4) sata tjedno uz naknadu plaće tijekom svake kalendarske godine u tijeku trajanja mandata.

Nastavnicima, povjerenicima za zaštitu na radu koji imaju ugovor o radu u punom radnom vremenu razmjerno se smanjuju redovne tjedne radne obveze u neposredno odgojno obrazovnom radu za dva (2) sata i dva (2) sata u ostalim poslovima.

Uvjeti za nesmetano obnašanje dužnosti povjerenika se uređuju Zakonom o zaštiti na radu.

Povjerenik zaposlenika za zaštitu na radu štiti i promiče prava zaposlenika Škole u svezi sa zaštitom na radu i obavlja druge poslove za koje je ovlašten.

Povjerenik zaposlenika za zaštitu na radu ima pravo tijekom radnog vremena osposobljavati se na trošak Škole.

Članak 19.

Svaki zaposlenik u Školi u svezi zaštite na radu ima slijedeća prava:

- 1) Da mu se prije stupanja na rad omogući upoznavanje sa pravilima zaštite na radu.
- 2) Da mu se na prikladan način učine dostupnim propisi iz zaštite na radu
- 3) Na prethodni posebni zdravstveni pregled, ako se raspoređuje na radno mjesto s posebnim uvjetima rada, te na redovite preglede u utvrđenim rokovima
- 4) Na osposobljavanje za rad na siguran način prema utvrđenom programu
- 5) Na sredstva rada i osobnu zaštitnu opremu koja je ispravna i izrađena u skladu s pravilima zaštite na radu

Članak 20.

Svaki zaposlenik u Školi, u svezi zaštite na radu, ima slijedeće obveze i dužnosti:

- 1) pridržavati se odredbi zakona, propisa i pravila zaštite na radu
- 2) osposobiti se za rad na siguran način na svojem radnom mjestu, kada je upućen
- 3) dok se ne utvrdi da je osposobljen za rad na siguran način, u svemu postupati po uputama osobe pod čijim nadzorom obavlja poslove na koje je raspoređen
- 4) ići na periodične i redovite zdravstvene preglede, ako je raspoređen na poslove sa posebnim uvjetima rada, kada ga uputu poslodavac
- 5) prije rasporeda i tijekom obavljanja poslova s posebnim uvjetima rada obavijestiti liječnika o bolesti ili drugoj okolnosti koja ga onemogućuje ili ometa u izvršavanju povjerenih poslova ili ugrožava sigurnost i zdravlje drugih osoba
- 6) radne postupke izvoditi dužnom pažnjom sukladno pravilima zaštite na radu, uputama proizvođača radne opreme, osobne zaštitne opreme i radnih tvari, te prema uputama i nalogima rukovoditelja
- 7) koristiti propisanu osobnu zaštitnu opremu i održavati je čistom i ispravnom
- 8) izvijestiti neposrednog rukovoditelja o svakoj činjenici za koju opravdano smatra da predstavlja neposrednu opasnost za sigurnost i zdravlje, kao i o bilo kojem nedostatku u sustavu zaštite na radu
- 9) ne pušiti, ne uzimati alkoholna pića i druga sredstva ovisnosti prije i tijekom rada
- 10) na zahtjev rukovoditelja omogućiti provjeru da li je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti

- 11) napustiti radno mjesto na zahtjev neposrednog rukovoditelja u slučajevima kada je zbog povrede obveza iz zaštite na radu to obavezno
- 12) prijaviti neposrednom rukovoditelju svaku ozljedu i nezgodu s opisom okolnosti koje su joj prethodile
- 13) sudjelovati u organiziranim vježbama evakuacije i spašavanja, a u slučaju nastupa iznenadnog događaja u svemu postupati po uputama osobe određene za provođenje evakuacije i spašavanja
- 14) izvršavati i sve druge odluke i naloge rukovoditelja i ravnatelja Škole u svezi zaštite na radu.

Odgovornost zaposlenika

Članak 21.

Zaposlenici su odgovorni ako krše ili se na drugi način ne pridržavaju odredaba propisa iz zaštite na radu i ovog Pravilnika.

Zaposlenik je obavezan surađivati s ravnateljem, njegovim ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, povjerenikom zaposlenika za zaštitu na radu i specijalistom medicine rada u rješavanju svih pitanja zaštite na radu, osobito dok se ne osigura da radni okoliš i uvjeti rada ne predstavljaju rizik za sigurnost i zdravlje te dok se u cijelosti ne postigne zaštita na radu u skladu sa zahtjevima tijela nadležnih za nadzor provedbe zaštite na radu.

Odbor za zaštitu na radu

Članak 22.

Ravnatelj je obavezan osnovati odbor zaštite na radu kao svoje savjetodavno tijelo za unapređivanje zaštite na radu.

Članak 23.

Odbor za zaštitu na radu je savjetodavno tijelo za unapređivanje zaštite na radu ravnatelja.

Članak 24.

Sa svrhom stalnog unapređivanja zaštite na radu, odbor planira i nadzire:

- 1) primjenu pravila zaštite na radu u Školi
- 2) organizaciju obavljanja poslova zaštite na radu
- 3) obavješćivanje i osposobljavanje u vezi sa zaštitom na radu
- 4) prevenciju rizika na radu i u vezi s radom te njezine učinke na zdravlje i sigurnost zaposlenika.

Članak 25.

Odbor čine: ravnatelj ili njegov ovlaštenik, stručnjak zaštite na radu koji obavlja poslove zaštite na radu u Školi, specijalista medicine rada izabran u skladu s posebnim propisom, te povjerenik zaposlenika za zaštitu na radu ili njihov koordinator.

Predsjednik odbora je ravnatelj ili njegov ovlaštenik.

O imenovanju članova odbora ravnatelj donosi pisanu odluku.

Radi rješavanja specifičnih problema zaštite na radu Ravnatelj može u rad odbora uključiti stručnjake za pojedina područja.

Članak 26.

Odbor se sastaje najmanje jedanput u tri mjeseca i o svojem radu vodi zapisnik.

Iznimno od prethodne odredbe, u slučaju smrtne, teške ozljede na mjestu rada, utvrđenog slučaja profesionalne bolesti ili nalaza nadležnog inspektora kojim je utvrđen nedostatak u provedbi zaštite na radu, ravnatelj je obvezan sazvati sjednicu u roku od dva radna dana od nastanka ozljede.

Ako ravnatelj sjednicu odbora ne sazove u prethodno navedenim rokovima, sjednicu odbora ima pravo sazvati povjerenik zaposlenika za zaštitu na radu, odnosno, radničko vijeće ili sindikalni povjerenik s pravima i obvezama radničkog vijeća.

Članak 27.

Sve pripremne radnje za sazivanje odbora i praćenje sastanka obavlja određeni zaposlenik Škole.

Izješćivanje ravnatelja o odlukama i zaključcima Odbora zaštite na radu obavlja ovlaštenik.

2. ODGOVORNOST ZA ŠTETU NA RADU I U VEZI S RADOM

Članak 28.

Ozljeda na radu i profesionalna bolest koju je zaposlenik pretrpio obavljajući poslove za poslodavca smatra se da potječe od rada i ravnatelj za nju odgovara po načelu objektivne odgovornosti.

Ravnatelj može biti oslobođen odgovornosti ili se njegova odgovornost može umanjiti ako je šteta nastala zbog više sile, odnosno namjerom ili krajnjom nepažnjom zaposlenika ili treće osobe, na koje poslodavac nije mogao utjecati niti je njihove posljedice mogao izbjeći, unatoč provedenoj zaštiti na radu.

3. OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD NA SIGURAN NAČIN

Članak 29.

Pod osposobljavanjem za rad na siguran način podrazumijeva se organizirana aktivnost unutar Škole kojom zaposlenici stječu znanja i vještine za obavljanje povjerenih poslova bez ugrožavanja vlastitog života i zdravlja, te zdravlja i života drugih zaposlenika.

Članak 30.

Svaki zaposlenik u Školi je dužan savladati obrazovne sadržaje iz zaštite na radu utvrđene za njegove poslove, a na temelju procjene rizika, i ne može započeti sa samostalnim radom dok te sadržaje nije savladao.

Članak 31.

Za organizaciju, realizaciju programa i vođenje evidencije o osposobljavanju za rad na siguran način zadužen je stručnjak zaštite na radu.

4. OBAVIJEŠTAVANJE I SVJETOVANJE

Članak 32.

Ravnatelj je obavezan obavještavati i savjetovati se s zaposlenicima, odnosno njihovim predstavnicima o pitanjima zaštite na radu.

Ravnatelj i druge osobe s posebnim ovlaštenjima iz zaštite na radu su dužni zaposlenicima davati odgovarajuće pisane obavijesti, a po potrebi i upute koje se odnose na opasnosti i štetnosti po sigurnost i zdravlje.

U izuzetnim situacijama kada prijeti iznenadna i neposredna opasnost po život i zdravlje, obavijest se može dati i usmeno.

Članak 33.

Ravnatelj je obavezan, unaprijed i pravodobno, savjetovati se s povjerenikom zaposlenika za zaštitu na radu o:

- 1) zapošljavanju stručnjaka zaštite na radu i poslovima koje će obavljati
- 2) povjeravanju provođenja zaštite na radu ovlaštenoj osobi i poslovima koje će obavljati
- 3) izradi procjene rizika te izmjenama, odnosno dopunama procjene rizika
- 4) izboru zaposlenika za pružanje prve pomoći i zaposlenika za provođenje mjera zaštite od požara, evakuacije i spašavanja
- 5) zaštiti i prevenciji od rizika na radu te sprječavanju i smanjivanju rizika
- 6) sprječavanju nezgoda, ozljeda na radu i profesionalnih bolesti
- 7) promjenama u procesu rada i tehnologiji
- 8) planiranju i provođenju osposobljavanja iz zaštite na radu
- 9) poboljšanju uvjeta rada te planiranju i uvođenju novih tehnologija
- 10) utjecaju radnih uvjeta i radnog okoliša na sigurnost i zdravlje zaposlenika
- 11) izboru sredstava rada i osobne zaštitne opreme

5. POSEBNO OSJETLJIVE SKUPINE ZAPOSLENIKA

Članak 34.

Ravnatelj je obavezan provoditi posebnu zaštitu na radu trudnih zaposlenica, zaposlenica koje su nedavno rodile i zaposlenica koje doje, radi zaštite od rizika koji bi mogli ugroziti ostvarivanje materinstva i oporavak od trudnoće i poroda .

Radi zaštite od rizika kojima ne smiju biti izložene, ravnatelj je obavezan zaposlenicama prilagoditi uvjete i organizaciju radnog vremena, radi uklanjanja rizika za sigurnost i zdravlje

Članak 35.

Ravnatelj je obvezan provoditi posebnu zaštitu na radu za zaposlenike kod kojih je utvrđeno oboljenje od profesionalne bolesti, kojima je nadležno tijelo za vještačenje prema posebnom propisu utvrdilo smanjenu i preostalu radnu sposobnost ili su izloženi neposrednom riziku od smanjenja radne sposobnosti, radi sprječavanja daljnjeg oštećenja zdravlja i umanjavanja preostale radne sposobnosti.

Ravnatelj je obvezan zaposlenicima:

prilagoditi radne uvjete i organizaciju radnog vremena, radi uklanjanja izloženosti rizicima za sigurnost i zdravlje i

omogućiti obavljanje drugih odgovarajućih poslova, odnosno rad na drugom mjestu rada, ako prilagodbe nisu tehnički izvedive, odnosno opravdane na mjestu rada ili na poslovima koje su obavljali u vrijeme utvrđenja oboljenja od profesionalne bolesti, smanjenja radne sposobnosti ili izloženosti neposrednom riziku od smanjenja radne sposobnosti ili trajne nesposobnosti za rad na poslovima s posebnim uvjetima rada.

Pravo na posebnu zaštitu na radu ostvaruje i zaposlenik za kojega je specijalist medicine rada utvrdio da je trajno nesposoban raditi na poslovima s posebnim uvjetima rada, kada je štetnost ili napor na mjestu rada uzrok oštećenju zdravlja.

6. SREDSTVA RADA, OSOBNA ZAŠTITNA OPREMA, MJESTA RADA I NADZORNI UREĐAJI

Sredstva rada, osobna zaštitna oprema i mjesta rada

Članak 36.

U Školi se smiju rabiti samo sredstva rada i osobna zaštitna sredstva koja su ispravna i izrađena prema pravilima zaštite na radu.

Članak 37.

Ispravnost sredstava rada i osobnih zaštitnih sredstava mora se ispitati prije njihova stavljanja u uporabu.

Ispitivanje sredstava rada i osobnih zaštitnih sredstava treba se obaviti u radnim prostorijama ili prostoru gdje će se sredstva uobičajeno rabiti.

Zaposlenik koji čuva osobna zaštitna sredstva, dužan ih je pomno pregledati kod svakoga izdavanja odnosno primitka.

Osobna zaštitna sredstva za mjesta rada za koja su utvrđena Procjenom opasnosti se nalaze u tablici koja je prilog ovom Pravilniku.

Članak 38.

Pregled radne opreme obavlja se u propisanim rokovima, prema utvrđenom planu i programom

Članak 39.

Ravnatelj je obvezan obaviti ispitivanja radne opreme:

- prije početka korištenja na novom mjestu rada, ako je radna oprema premještena s jednog mjesta na drugo pa je zbog toga rastavljena i ponovno sastavljena,
- u slučaju iznimnih okolnosti koje ugrožavaju sigurnost djelovanja radne opreme (promjena načina rada, oštećenja radne opreme, nedostaci na radnoj opremi, ozljede zaposlenika na radnoj opremi),
- na temelju rješenja inspektora rada,
- u rokovima koje je u uputama za uporabu i održavanje odredio proizvođač radne opreme, ili u roku koji je utvrđen posebnim propisom ili
- periodički u rokovima koji ne mogu biti duži od tri godine.

Ispitivanje radne opreme obavlja se prema provedbenim propisima koje donese ministar rada i prema odgovarajućoj tehničkoj dokumentaciji.

Nadzorni uređaji

Članak 40.

Ravnatelj smije koristiti nadzorne uređaje kao sredstvo zaštite na radu zbog kontrole ulazaka i izlazaka iz radnih prostorija i prostora te radi smanjenja izloženosti zaposlenika riziku od razbojstva, provala, nasilja, krađa i sličnih događaja na radu ili u vezi s radom

Članak 41.

Zabranjeno je postavljanje nadzornih uređaja u prostorijama za osobnu higijenu i presvlačenje zaposlenika.

Članak 42.

Ako nadzorni uređaji čitavo radno vrijeme prate sve pokrete zaposlenika tijekom obavljanja poslova, odnosno ako su nadzorni uređaji postavljeni tako da su zaposlenici čitavo vrijeme tijekom rada u vidnom polju nadzornih uređaja, ravnatelj smije koristiti nadzorne uređaje isključivo na temelju prethodne suglasnosti sindikalnog povjerenika.

7. TEHNOLOGIJA RADA I RADNI POSTUPCI

Članak 43.

Ravnatelj je obvezan planirati, pripremati i provoditi radne postupke te razraditi i primjenjivati tehnologiju rada tako da ne ugrožava sigurnost i zdravlje zaposlenika, uvažavajući pri tome najvišu moguću razinu zaštite od rizika na radu i u vezi s radom, u skladu s pravilima zaštite na radu i drugim propisima.

Članak 44.

Ravnatelj je obvezan osigurati da samo zaposlenici koji su dobili odgovarajuće upute smiju imati pristup mjestima na kojima postoji ozbiljna i specifična opasnost.

8. RADNI OKOLIŠ

Članak 45.

Ravnatelj je obvezan procijeniti rizike i osigurati zaštitu zdravlja i sigurnost zaposlenika izloženih fizikalnim, kemijskim i biološkim štetnim djelovanjima na radu, u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu, njegovim provedbenim propisima i pravilima zaštite na radu te posebnim propisima o zaštiti od fizikalnih, kemijskih i bioloških štetnosti.

9. STRES NA RADNOM MJESTU

Članak 46.

Ravnatelj je obavezan provoditi prevenciju stresa na radu ili u vezi s radom koji je uzrokovan osobito čimbenicima kao što su sadržaj rada, organizacija rada, radno okruženje, loša komunikacija i međuljudski odnosi, kako bi sveo na najmanju mjeru potrebu zaposlenika da svladava poteškoće zbog dugotrajnije izloženosti intenzivnom pritisku te otklonio mogućnost da se umanju radna učinkovitost zaposlenika i pogorša njegovo zdravstveno stanje.

10. SIGURNOSNI ZNAKOVI, PISANE OBAVIJESTI I UPUTE

Članak 47.

Ravnatelj je obavezan na mjestima rada i sredstvima rada trajno postaviti sigurnosne znakove na vidljivom mjestu.

Članak 48.

Ako sigurnosni znakovi nisu dovoljni za djelotvorno obavješćivanje zaposlenika, poslodavac je obavezan postaviti pisane obavijesti i upute o uvjetima i načinu korištenja sredstava rada, opasnih kemikalija, bioloških štetnosti te izvora fizikalnih i drugih štetnosti na radu.

11. ZAŠTITA OD POŽARA I EKSPLOZIJE, NEPOSREDNOG I ZNAČAJNOG RIZIKA. EVAKUACIJA I SPAŠAVANJU

Članak 49.

Vodeći računa o tehnološkom procesu rada, tvarima koje se pri radu koriste, načinu rada, skladištenju kao i o veličini objekta, ravnatelj je dužan poduzimati mjere da do požara ne dođe, a ako do njega ipak dođe, da se opasnosti po sigurnost i zdravlje zaposlenika smanje na najmanju moguću mjeru.

Članak 51.

Za slučaj iznenadnog događaja koji može ugroziti sigurnost i zdravlje zaposlenika (elementarne nepogode, požari, eksplozije i sl.) Škola organizira i osigurava evakuaciju i spašavanje zaposlenika.

Pod evakuacijom se smatra organizirano plansko napuštanje radnih prostorija i prostora u slučaju iznenadnih događaja.

Pod spašavanjem se smatra organizirano izvlačenje zaposlenika iz radnih prostorija i prostora u slučaju iznenadnog događaja, kada ih oni sami ne mogu napustiti.

Članak 52.

U slučaju potrebe će se evakuacija i spašavanje zaposlenika provoditi prema planu evakuacije.

Članak 53.

Evakuacija i spašavanje će se u pravilu provoditi evakuacijskim putovima koji su u planu označeni punom strelicom.

Ako je neki od tih putova zapriječen ili zbog iznenadnog događaja zakrčen, evakuacija i spašavanje će se provoditi kroz nužni izlaz koji je u planu označen isprekidanom strelicom.

Ako evakuaciju i spašavanje nije moguće provesti ni kroz nužni izlaz, napraviti će se i koristiti nasilni otvor, u skladu s trenutnim okolnostima (kroz prozor, zid ili krov).

Članak 54.

U skladu s planom evakuacije i spašavanja svi putovi i prolazi u objektu moraju biti prohodni i na vidljiv način označeni uputama i strelicama.

Članak 55.

S planom evakuacije i spašavanja moraju biti upoznati svi zaposlenici, a praktična vježba evakuacije i spašavanja po tom planu se provodi najmanje jednom u dvije godine.

Članak 56.

Evakuacijom i spašavanjem rukovodi stručnjak zaštite na radu u suradnji s ostalim zaposlenicima osposobljenim za rukovođenje evakuacijom i spašavanjem.

Osobama određenim za provođenje evakuacije i spašavanja mora se na raspolaganje staviti potrebna oprema.

Članak 57.

Poslodavac je obvezan osposobiti zaposlenike da u slučaju nastanka neposrednih i značajnih rizika za život i zdravlje, kojima su izloženi ili bi mogli biti izloženi, a o tome ne mogu obavijestiti odgovornu osobu, mogu samostalno poduzeti mjere i provesti postupke u skladu sa svojim znanjem i raspoloživim tehničkim sredstvima, kako bi rizike otklonili ili smanjili.

12. PRUŽANJE PRVE POMOĆI

Članak 58.

Ozlijeđenim ili naglo oboljelim zaposlenicima Škola je obvezna organizirati i osigurati pružanje prve pomoći zaposlenicima i drugim osobama do pružanja hitne medicinske pomoći ili do prijema u zdravstvenu ustanovu, te je Škola obvezna omogućiti postupanje javne službe hitne medicinske pomoći.

Članak 59.

Osposobljavanje osoba za pružanje prve pomoći Škola će povjeriti organizaciji koja se bavi takovom djelatnošću. Nakon provedenog osposobljavanja polaznicima će se izdati i odgovarajuće isprave.

Članak 60.

Liječničku pomoć ozlijeđenim ili naglo oboljelim zaposlenicima pruža stanica za hitnu pomoć.

Osobe koje su određene i osposobljene za pružanje prve pomoći su dužne u slučaju potrebe osigurati ozlijeđenim ili naglo oboljelim osobama i pružanje liječničke pomoći telefonskim pozivom Centru na broj 112.

Članak 61.

Osobama određenim za pružanje prve pomoći se mora na raspolaganje staviti potrebna oprema, prije svega materijal za pružanje prve pomoći.

Za pružanje prve pomoći potrebno je osigurati tri ormarića za pružanje prve pomoći u zgradi Škole.

Ormarići su postavljeni na prikladnim mjestima: tajništvu, u uredu voditelja smjene, radionici i sportskoj dvorani.

Ormarići trebaju biti uvijek popunjeni.

Obvezan sadržaj ormarića propisan je Pravilnikom o pružanju prve pomoći zaposlenicima na radu

Članak 62.

Ravnatelj je obvezan osigurati sredstva i opremu za pružanje prve pomoći, koji uvijek moraju biti dostupni, označeni i zaštićeni od neovlaštenog korištenja.

Za pravovremeno popunjavanje i uredno vođenje ormarića s potrebnim sanitetskim materijalom dužan je neposredni rukovoditelj.

Članak 63.

Ako na mjestu rada istovremeno obavlja poslove i radne zadatke više od 20 zaposlenika, na svakih daljnjih 50 zaposlenika mora se osigurati dodatni osnovni sanitetski materijal u količinama i vrstama ovisno o učestalosti i vrsti ozljeda

13. ZABRANA PUŠENJA, PIJENJA ALKOHOLA I UZIMANJE DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI

Članak 64.

Ravnatelj je obvezan provoditi apsolutnu zabranu pušenja u školskoj zgradi i školskom dvorištu.

Članak 65.

Zaposlenik u vrijeme rada ne smije biti pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti niti ih smije unositi na mjesto rada.

Članak 66.

Ako se opravdano posumnja da je zaposlenik pod utjecajem alkohola, neposredni rukovoditelj ga je dužan podvrgnuti alko-testu.

Postupak utvrđivanja činjenice radi li zaposlenik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti te sankcije, u koliko se utvrdi da zaposlenik radi pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti, propisane su posebnim pravilnikom

Ako zaposlenik odbije pristupiti provjeri smatra se da je pod utjecajem alkohola.

Utvrđi li se alkoholiziranost zaposlenika, ravnatelj ili ovlaštenik poslodavca mu je dužan zabraniti daljnji rad i poduzeti mjere za njegovo udaljenje sa radnog mjesta.

Zaposlenika se ne smije provjeravati da li je pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti osim alkohola ako mu je zaposlenik predao potvrdu da se nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti ili u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti te da uzima supstitucijsku terapiju.

Članak 67.

Ravnatelj je dužan s radnog mjesta udaljiti i zaposlenika koji je pod utjecajem droge ili u stanju duševne poremećenosti, kada je takovo stanje očigledno.

Članak 68.

Protiv zaposlenika za koje se utvrdi da su pod utjecajem alkohola ili koji nisu željeli pristupiti provjeri da li se nalaze pod tim utjecajem, kao i protiv zaposlenika koji su pod utjecajem droge ili drugih sredstava ovisnosti, ravnatelj će pokrenuti postupak zbog povrede obveza iz zaštite na radu.

Članak 69.

Za nepoštivanje odredbi iz članka 61. ovog Pravilnika, odnosno teže i teške povrede obveza iz zaštite na radu, ravnatelj će zaposleniku izreći kaznu sukladno odredbama Zakona o radu i općeg akta o radu.

14. EVIDENCIJE, ISPRAVE I OBAVIJESTI

Članak 70.

Stručnjak zaštite na radu je obavezan voditi evidencije, čuvati isprave te davati obavijesti i podatke u skladu sa Zakonom i drugim propisima o zaštiti na radu.

Članak 71.

Stručnjak zaštite na radu je obavezan voditi evidencije o ozljedama na radu, profesionalnim bolestima i nezgodama na radu.

Članak 72.

Ovlaštenik je obavezan na mjestu rada postaviti na vidljivo mjesto:

- 1) sigurnosne znakove,
- 2) znakove za evakuaciju i spašavanje,
- 3) upute i oznake za rukovanje radnom opremom i
- 4) upute i oznake za rad s opasnim kemikalijama, biološkim štetnostima, izvorima zračenja i drugim izvorima opasnosti i štetnosti.

Članak 73.

Ravnatelj je obavezan osigurati da zaposleniku budu dostupni:

- 1) procjena rizika za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju,
- 2) upute za rad na siguran način za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju,
- 3) pisani dokaz o osposobljenosti zaposlenika za rad na siguran način,
- 4) pisani dokaz da zaposlenik udovoljava uvjetima za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada i
- 5) zapisnici o ispitivanju radne opreme, instalacija i radnog okoliša.

15. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA NA RADU

Članak 74.

Ravnatelj je obavezan osigurati zaposleniku zdravstvenu zaštitu primjerenu rizicima za sigurnost i zdravlje kojima je izložen na radu, u skladu s posebnim propisima koji uređuju mjere zdravstvene zaštite u vezi s radom.

Članak 75.

Prethodni i periodični pregledi i pribavljanje uvjerenja o tome da li osobe koje poslodavac namjerava zaposliti udovoljavaju posebnim uvjetima za rad, odnosno zaposlenje, u skladu s pravilima zaštite na radu i provedbenim propisima kojima se utvrđuju posebni uvjeti za obavljanje određenih poslova, ne smiju biti na trošak zaposlenika.

Članak 76.

Ocjenu radne sposobnosti, te ispunjavanje uvjeta utvrđuje specijalist medicine rada, na temelju uputnice poslodavca, uzimajući u obzir podatke o poslovima i drugim okolnostima od utjecaja na ocjenu sposobnosti zaposlenika za obavljanje poslova iz procjene rizika, koji se odnosi na poslove koje obavlja zaposlenik čiju je sposobnost potrebno ocijeniti.

16. OBVEZE PREMA TIJELIMA NADZORA

Članak 77.

Ravnatelj je obavezan obavijestiti tijelo nadležno za inspekcijski nadzor o smrtnoj i teškoj ozljedi nastaloj u prostoriji ili na prostoru u kojem poslodavac obavlja rad. Obavijest iz stavka 1. Ovog članka poslodavac je obavezan dostaviti odmah po nastanku ozljede.

17. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 78.

Ovaj Pravilnik o zaštiti na radu stupa na snagu osam dana nakon objave na internetskoj stranici i oglasnoj ploči Graditeljsko-geodetske škole Osijek.

Članak 79.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika obavljaju se na način i prema postupku predviđenom za njegovo donošenje.

Članak 80.

Na dan stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o zaštiti na radu od 28. svibnja 2001. godine.

KLASA: 115-01/16-01/6

URBROJ: 2158-44-16-1

U Osijeku, 25. listopada 2016. godine

PREDSJEDNICA ŠKOLSKOG ODBORA
Zorica Skrobić , dipl. ing. građ.

Ovaj Pravilnik objavljen je na internetskoj stranici Škole, te na oglasnoj ploči u zbornici dana .27. listopada 2016. godine. Stupio je na snagu 4. studenoga 2016. godine.

RAVNATELJ
Darko Pšihistal, mag. cin.

PRILOG: TABLICA S POPISOM OSOBNE ZAŠTITNE OPREME S POSLOVIMA KOD KOJIH SE ONA MORA UPOTREBLJAVATI

Naziv radnog mjesta	Vrsta osobnog zaštitnog sredstva
Nastavnik TZK	<ul style="list-style-type: none"> - tenisice - trenirka
Strukovni učitelj	<ul style="list-style-type: none"> - zaštitne rukavice - po potrebi - zaštitne cipele - zaštitna kuta ili zaštitno radno odijelo
Suradnik u praktičnoj nastavi	<ul style="list-style-type: none"> - zaštitne rukavice- po potrebi - zaštitne cipele - zaštitna kuta ili zaštitno radno odijelo
Zaposlenik na održavanju	<ul style="list-style-type: none"> - kapa radna -zaštitne naočale - zaštitne rukavice za zaštitu od mehaničkih opasnosti s pet odvojenih prstiju, - zaštitno odijelo - pršnjak bez rukava ,podstavljen
Spremačica	<ul style="list-style-type: none"> - rukavice gumene za domaćinstvo - zaštitne cipele, protuklizni potplat - kuta radna
Svi zaposlenici koji rade na visini:	<ul style="list-style-type: none"> - kaciga zaštitna-industrijska - zaštitni opasač za rad na visini i dubini - dopunsko uže <p>odnosno:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sustav remena sa tri pričvrstne točke, ostala oprema i užad za penjanje, spuštanje i pozicioniranje
Svi zaposlenici koji rukuju ručnom motornom lančanom pilom	<ul style="list-style-type: none"> - kapa radna - zaštitne naočale s bočnom zaštitom, prozirne ili - štitnik za oči i lice prozirni preklopni - ušni čepići formirani ili ušni štitnik (ovisno o uvjetima rada) - respirator za zaštitu od štetne prašine(P1)- (po potrebi) - zaštitne rukavice za zaštitu od mehaničkih opasnosti s pet odvojenih prstiju, osjetljivost ovisna o uvjetima rada - radne cipele s čeličnom kopicom, protuklizni potplat, povišenom sarom za zaštitu skočnog zgloba - zaštitno odijelo za rad motornom lančanom pilom (EN 381) - kišna kabanica s prikopčanom kapuljačom (po potrebi) - zaštitna kaciga - zaštitna potkoljenica (u sastavu hlača, posebno ili slično)
Svi zaposlenici koji obavljaju poslove zavarivanja i srodnih procesa:	<ul style="list-style-type: none"> - zaštitne naočale ili štitnik za zaštitu očiju i lica - zaštitne rukavice - zaštitna odjeća - zaštitni rukavi - zaštitne potkoljenice - zaštitna pregača

SADRŽAJ:	Broj stranice
UVODNE ODREDBE	1
1. ORGANIZIRANJE I PROVEDBA ZAŠTITE NA RADU	2
2. ODGOVORNOST ZA ŠTETU NA RADU I U VEZI S RADOM	8
3. OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD NA SIGURAN NAČIN	8
4. OBAVJEŠTAVANJE I SAVJETOVANJE	9
5. POSEBNO OSJETLJIVE SKUPINE ZAPOSLENIKA	9
6. SREDSTVA RADA, OSOBNA ZAŠTITNA OPREMA , MJESTA RADA I NADZORNI UREĐAJI	10
7. TEHNOLOGIJA RADA I RADNI POSTUPCI	11
8. RADNI OKOLIŠ	11
9. STRES NA RADU ILI U VEZI S RADOM	12
10. SIGURNOSNI ZNAKOVI, PISANE OBAVIJESTI I UPUTE	12
11. ZAŠTITA OD POŽARA I EKSPLOZIJE, NEPOSREDNOG I ZNAČAJNOG RIZIKA, EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE	12
12. PRUŽANJE PRVE POMOĆI	13
13. ZAŠTITA NEPUŠAČA, ZABRANA PIJENJA ALKOHOLA I UZIMANJA DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI	14
14. EVIDENCIJE, ISPRAVE I OBAVIJESTI	15
15. ZDRASTVENA ZAŠTITA NA RADU	15
16. OBVEZE PREMA TIJELIMA NADZORA	16
17. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	16